

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název:	Romská pohádka
Oblast:	Český jazyk a literatura
Zaměření/stručný popis činností:	Úlohy jsou zaměřeny na porozumění textu pohádky, práci s textem a jeho interpretaci a specifickým rysům romské kultury.
Věková kategorie	10–11 let (5. třída)
Cíle	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže porozumět obsahu přečtenému textu a na základě otázek jednoduše interpretovat text • dokáže na základě porozumění pohádkovému příběhu vytvořit obecný závěr • se umí zamyslet nad postavením Romů dříve a dnes • dokáže zformulovat základní informace o Romech a své vědomosti si ověřit v testu
Časová dotace:	60 minut
Pomůcky:	pracovní list (event. internet k vyhledávání informací).
Popis aktivit, možné postupy řešení, řešení úlohy, metodické poznámky:	<p><i>Podněty k práci s žákem</i></p> <p><i>Motivace</i></p> <p>1. Vzhledem k poněkud odtazitému vztahu dětí k některým Romům je zapotřebí, aby pedagog v motivaci citlivě nastínil romskou problematiku; může žákovi vyprávět historii putování předků dnešních Romů z Indie do Evropy a k tomu využít odborných materiálů, publikací o dějinách a životě Romů dříve a dnes, předmluv v knihách o romských pohádkách apod. (lze využít také fotografií, ilustrací a knih pro děti), event. internetu k vyhledávání informací.</p> <p>2. S žákem lze vést rozhovor na téma o tom, jak těžce se Romům v minulosti žilo, neměli práci, ovládali řemesla, kterými se živili – např. pracovali jako kočovní kováři, hudebníci, obchodníci s koňmi; často trpěli hladem a nedostatkem; uchýlovali se proto k žebrání nebo dokonce krádežím, protože jim nic jiného nezbývalo.</p> <p><i>Řešení k pracovnímu listu</i></p> <p><i>1. Odpovědi na otázky:</i></p> <p>a) Žili v chatrči, měli pět dětí, jedli jen brambory.</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>b) Zlobila se na něj proto, že nepřinesl peníze.</p> <p>c) Myslela si o něm, že je líný a nechce pracovat.</p> <p>d) Ne, nebyla, protože Filip práci sháněl, ale žádnou nedostal.</p> <p>e) Snědl všem ostatním brambory.</p> <p>f) Ty brambory totiž vyžebřala pro děti.</p> <p>g) Vyprávěl tam sedlákům vymyšlené historky o své síle.</p> <p>h) Dostával od nich pivo a trochu tabáku.</p> <p>ch) Sedlák Jurčo vyzval Filipa k tomu, aby zvedl pytel pšenice.</p> <p>i) Filip byl totiž hubený a slabý.</p> <p>j) Slíbil mu, že mu dá pytel pšenice, který uzvedne.</p> <p>k) Filip chtěl dětem přinést obilí na mouku.</p> <p>l) Děti by měly zase hlad a jedly by zase jen to, co matka vyžebřala.</p> <p>m) Filip sázku vyhrál.</p> <p>n) Filip námahou zemřel.</p> <p>o) Dopadlo to tak proto, že pytel byl na Filipa příliš těžký.</p> <p>p) Bylo to proto, že zůstala s dětmi sama a bez prostředků.</p> <p>q) Všichni v hospodě by se mu smáli.</p> <p>r) Romům se u nás v minulosti žilo velmi těžce. Měli málo příležitostí k práci, a proto se živil, jak se dalo. V této smutné pohádce se matka o děti starala tím, že žebřala, a otec, protože nesehnal práci, přistoupil na sázku, která ho zabila. Rodinu sice na nějakou dobu zabezpečil, ale opustil ji navždy.</p> <p>3. Správné odpovědi k testu: 1. b), 2. b) a c), 3. a), 4. a), 5. a) a b).</p>
<p>Další náměty na obměny či</p>	<p>Pracovní list je vhodné přizpůsobit rozumové vyspělosti žáka, některé úlohy je možné zkrátit a zjednodušit, jiné naopak rozšířit.</p> <p>S žákem lze vést rozhovor na téma Romové – cikáni (Rom – označení příslušníka</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>rozšíření, přesahy, vazby.</p>	<p>etnické skupiny společného původního jazyka a kulturních rysů; cikán – dnes spíše pejorativní označení, až nadávka) a jejich postavení v dnešní multikulturní společnosti (začleňování Romů do majoritní společnosti, jejich chování a vzdělávání v českém prostředí apod.).</p> <p>Přesah do zeměpisu a dějepisu (lze využít k motivaci) – informace o pobytu Romů dříve a dnes, lze využít reálií – mapy, fotografie, obrázky, ilustrace v knihách pro děti a připomenout další romské pohádky.</p> <p>V rámci multikulturní výchovy lze s žákem vést dialog např. o romské kultuře a sociokulturních odlišnostech romských rodin a jejich dětí.</p>
<p>Zdroje:</p>	<p>J. Šindelářová a kol.: <i>Sociokulturní kompetence pro pracovníky škol a školských zařízení</i> (e-learningový kurz). Ústí n. L.: UJEP 2012. Upravila J. Šindelářová.</p>